

det opfattes af interesserede Foreninger. Jeg har haft, da jeg i forrige Samling beskæftigede mig med denne Lov, uhyre mange Henvendelser fra paagældende interesserede og ogsaa fra deres juridiske Konsulenter, meget kyndige Mænd, og de har netop fremhævet dette Moment, at man ikke havde naaet at ramme Tilgiften, som man ønskede, den skulde rammes, fordi der stødte denne Henviisning til det sædvanemæssige, fordi det sædvanemæssige derigennem er blevet en Regulator for Afgørelsen af, om Tilgiften var betydelig eller ubetydelig, saaledes at Domstolene var tilbøjelige til at betragte en Tilgift som ubetydelig, naar den var stemmende med det sædvanemæssige. Jeg er for saa vidt enig med den højtærede Minister i, at det kan være meget hensigtsmæssigt og heldigt at stryge disse Ord om Henviisning til det „sædvanemæssige“, som maaske vanskeligt lader sig paavise; men hvis man stryger disse Ord uden at sætte noget andet i Stedet, saa bliver det saaledes, som de paagældende Foreninger har været fuldstændig klare over, at Tilgiften bliver forbudt, altsaa det bliver en meget betydelig Skærpelse, og det har ikke været Meningen i dette høje Ting at gaa dertil.

Hvad angaar Boghandlernes Forhold, skal jeg ikke komme nærmere ind derpaa, thi jeg har ikke forsvaret Boghandlerstanden, jeg har kun gjort opmærksom paa, at et saadant Spørgsmaal er blevet rejst af Boghandlerne. Om deres Standpunkt er rigtigt eller urigtigt, er noget, som vel netop skulde diskuteres, naar man kommer til at forhandle om Sagen i Udvalg.

Endelig sagde den højtærede Minister, at der var ingen Betæneligheder ved i det hele taget at lægge Paataleretten i Hænderne paa Foreningerne, fordi der var Spørgsmaal om rene Bagateller. Jeg skal dertil sige, at i de Tilfælde, hvor der er Tale om Bagateller, f. Eks. Tale om Tilgift, ligger Paatalen jo allerede i Forvejen i Foreningernes Hænder. De Tilfælde, hvor der nu er Spørgsmaal om yderligere at overlade Foreninger Paataleretten, er Tilfælde, hvor det i Almindelighed ikke vil være Bagateller. Det er ikke nogen Bagatel, at der om en anden Mands Erhvervsvirksomhed udsprede urigtige Meddelelser, som er egnede til at skade ham,

og det er ikke nogen Bagatel, at en bortjaget Fuldmægtig eller Betjent benytter eller giver Meddelelser til andre om Principalens Forretnings- eller Driftshemmeligheder og derved krænker det kontraktmæssige Forhold. Det er Ting af stor Betydning, som den paagældende forurettede er i høj Grad interesseret i at kunne paatale og selv at være Herre over. Jeg kan forsikre den højtærede Minister, at der mangfoldige andre Steder i vor Lovgivning findes Tilfælde af betinget Paatale, hvor man overlader Paatalen til den virkelig forurettede, og hvor det ganske anderledes kan siges at være Bagateller end her. Nej, det, man vil opnaa ved den Bestemmelse, som er vedtaget i Folketinget, er, at man vil lægge den paagældende forurettedes Interesser i Hænderne ikke paa vedkommende selv, som bedst maa kunne dømme derom, men i Foreningens Hænder, og det vil man gøre ikke blot, hvor det gælder Bagateller, men ogsaa i Forhold, hvor det for den paagældende kan være et ligefremt Eksistensspørgsmaal. Det finder jeg urigtigt, og det er en Bestemmelse, som jeg mener, man i dette høje Ting burde modsætte sig.

Handelsministeren (Hage): Det forekommer mig, at det ærede Medlem argumenterer ud fra ikke ganske fyldestgørende Forudsætninger. Den Mand, der er forurettet i en eller anden Henseende, saaledes som det ærede Medlem nævnde, har bestandig sit privatretlige Krav overfor den paagældende og kan gøre Ansvar gældende overfor ham. Der er kun Tale om Straffeopfølgning, hvilket er noget nyt, som er indført i 1912 i denne Lov, og der forekommer det mig, at det ikke er urimeligt at opstille andre Vilkaar, end hvor det gælder et rent civilretligt Synspunkt.

Godskesen: Dertil skal jeg svare, at ej heller dette har jeg overset, men naar man har truffet disse Bestemmelser i Loven af 1912, er det, fordi den civile Retsopfølgning kan blive langt længere varende end den strafferetlige, den kan være kostbar, og det kan være vanskeligt for den private at tilvejebringe Oplysninger, navnlig Vidner. Under den offentlige Straffesag gaar det hurtigere, der tager det offent-